23/06/2019

“Η συμμετοχή στη λειτουργική ζωή αποτελεί εμπειρία ζωής”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Στο πλαίσιο των ΚΕ΄ Παυλείων το Σάββατο 22 Ιουνίου το πρωί στο Παύλειο Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως στη Βέροια πραγματοποιήθηκε η Ημερίδα Κατηχητών, Κυκλαρχών και Ιεροπαίδων με τίτλο: «**Λειτουργική ζωή και Κατήχηση**».

Πρώτος ομιλητής της ημερίδας ήταν **ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Κωνσταντίνος Κουκόπουλος,** Προϊστάμενος του Ιε-ρού Ναού του Αγίου Αθανασίου Θεσσα-λο-νίκης, ο οποίος μίλησε για την Λειτουργική ζωή.

Δεύτερος ομιλητής της ημερίδας ήταν **ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίας Θεοδώρας Θεσσαλονίκης Πανοσιολο-γιώ-τατος Αρχιμανδρίτης π. Βαρνάβας Γιάγκου,** ο οποίος μίλησε για την Κατήχηση.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων απηύθυνε χαιρετισμό και απένειμε τα αναμνηστικά των ΚΕ΄ Παυλείων, τονίζοντας ότι: "ἡ **συμμετοχή στή λειτουρ-γική ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπο-τελεῖ γιά ὅλους μας μία ἐμπειρία τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ** . Καί ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε ἡ ἐμπειρία εἶναι μία μέθοδος μαθήσεως πιό ἀποτε-λε-σματική ἀπό τή μελέτη ἤ τήν ἀκοή, διότι ἡ ἐμπειρία εἶναι κάτι πού ἀφορᾶ ὅλες μας τίς αἰσθήσεις, ὅλη μας τήν ὕπαρξη ἡ ὁποία μετέ-χει σέ αὐτή".

Την εκδήλωση παρουσίασε ο Αρχιμ. Παύλος Σταματάς.

Μετά το πέρας της ημερίδας πραγματοποιήθηκε προσκύνημα στο Βήμα του Αποστόλου Παύλου.

Ο χαιρετισμός του Σεβασμιωτάτου:

Τά φετινά ΚΕ΄ Παύλεια μέ γενικό θέμα «Ἡ διακονία τῆς Ἐκκλησίας» εἶναι συγχρόνως καί ἀφιερωμένα στούς συνεργάτες τῆς Ἐκκλησίας καί στούς συνεργάτες τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως.

Καί σέ σᾶς, τούς κατηχητές καί τίς κατηχήτριες, τούς κυ-κλάρ-χες καί τίς κυκλάρχισσες, ἀλλά καί τούς ἀναγνῶστες, πού εἶστε ἀπό τούς πιό στενούς

συνεργάτες στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ἀφιε-ρωμένη ἡ σημερινή Ἡμερίδα, τήν ὁποία, ὅπως κάθε χρόνο, ὀρ-γα-νώνει ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας στό πλαίσιο τῶν Παυλείων.

Τό θέμα τῆς Ἡμερίδος εἶναι, ὅπως ἤδη γνωρίζετε καί ἔχει ἀνα-κοινωθεῖ, «Λειτουργική ζωή καί κατήχηση».

Ἴσως μέ μία πρώτη ματιά δέν κα-ταλαβαίνει κανείς τή σχέση τῆς λειτουργικῆς ζωῆς μέ τήν κατή-χη-ση, ὅμως εἶναι δύο ἔννοιες, δύο πραγματικότητες, δύο διακονίες ἀλληλένδετες μεταξύ τους, γιατί δέν νοεῖται κατήχηση χωρίς λει-τουργική ζωή καί λειτουργική ζωή χωρίς κατήχηση.

Ὅλοι ὅσοι πιστεύουμε στόν Χρι-στό ἀποτελοῦμε τό μυστικό σῶμα του, ἀποτελοῦμε τήν Ἐκκλησία, πού εἶναι τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Κάθε πιστός ὅμως συνδέεται μέ τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή μέ τήν Ἐκκλησία, ἀλλά καί μέ τούς ἄλ-λους πιστούς μέ τούς ὁποίους συναπαρτίζει τό σῶμα τοῦ Χρι-στοῦ, ὄχι μόνο μέ τήν κοινή πίστη, τήν ὁποία διδαχθήκαμε ἤ καί διδάσκουμε μέ τήν κατήχηση, ἀλλά καί μέ τή μετοχή μας στή λειτουργική καί μυστηριακή ζωή.

Γιά τήν Ἐκκλησία μας, ἄλλωστε, ἡ πίστη καί ἡ κατήχηση δέν περιο-ρι-ζόταν ποτέ μόνο στή θεωρία. Δέν ἦταν ποτέ ἕνα σκέτο κήρυγμα, στό ὁποῖο ἀναπτυσσόταν οἱ βασι-κές ἀρχές τῆς πίστεως καί τοῦ Εὐ-αγγελίου. Ἀπό τήν ἀρχή, ἀπό τά ἀποστολικά χρόνια, πού δέν ἦταν ἀκόμη τόσο ὀργανωμένη, θά ἔλε-γα, ἡ λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλη-σίας, τό κήρυγμα τῶν ἀποστόλων συνδεόταν πάντοτε μέ τό μυστή-ριο τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Καί δέν εἶναι τυχαῖο. Ἡ ἐντολή τοῦ Χριστοῦ πρός τούς μαθητές του πρίν ἀπό τήν ἀνάληψή του ἦταν «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ πατρός καί τοῦ υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου πνεύματος, δι-δάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν». Συγχρό-νως ὅμως κατά τή παράδοση τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας στόν Μυστικό Δεῖπνο ὁ Χριστός εἶχε πεῖ στούς μαθητές του «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμήν ἀνάμνησιν». Ἡ ἀνάμνηση, λοιπόν, τοῦ Χριστοῦ καί τῆς σωτηριώδους παρουσίας του στή γῆ ἔχει μία φυσική καί αὐτονόητη σχέση μέ τή διδα-σκα-λία του καί τήν πρακτική ἐφαρ-μογή της στή ζωή του πιστοῦ.

Ὁ πιστός ἐπομένως μέσω τῆς δι-δασκαλίας, μέσω τῆς κατηχήσεως, μαθαίνει τί θέλει ὁ Χριστός ἀπό τόν ἄνθρωπο, καί ἀναμιμνησκό-με-νος τή ζωή τοῦ Χριστοῦ, μέσω τῆς θείας λατρείας, ἔχει ἐνώπιον του τό παράδειγμα τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νά τήν ἀκολου-θή-σει καί ἐκεῖνος στή δική του ζωή.

Γι᾽ αὐτό ἄλλωστε ὁ Χριστός ἦλθε στή γῆ, ἔζησε καί συνανεστράφη μεταξύ τῶν

ἀνθρώπων, καί δέν ἔδωσε ἁπλῶς μέ κάποιον ἄλλο τρόπο τό εὐαγγέλιο καί τίς ἐντο-λές του, ὅπως εἶχε συμβεῖ στήν Παλαιά Διαθήκη μέ τόν Μωσαϊκό νόμο. Ἦλθε στή γῆ, διότι ἤθελε νά μᾶς δείξει μέ τή δική του ζωή πῶς πρέπει νά εἶναι ἡ δική μας, ἤ ὅπως λέγει ὁ πρωτοκορυφαῖος ἀπόστο-λος Παῦλος, ἦλθε ὁ Χριστός καί ἔζησε στή γῆ «ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ».

Μέσα, λοιπόν, ἀπό τή θεία λει-τουργία, πού ἀποτελεῖ μία ἀναπα-ρά-σταση τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ διδασκόμεθα μέ πιό παραστατικό, θά ἔλεγα, τρόπο αὐτό πού διδα-σκόμεθα ἤ διδάσκουμε μέ λόγια στό κατηχητικό ἤ στόν κύκλο με-λέτης τῆς Ἁγίας Γραφῆς πού κά-νου-με.

Ἔτσι ἡ συμμετοχή στή λειτουρ-γική ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπο-τελεῖ γιά ὅλους μας μία ἐμπειρία τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ. Καί ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε ἡ ἐμπειρία εἶναι μία μέθοδος μαθήσεως πιό ἀποτε-λε-σματική ἀπό τή μελέτη ἤ τήν ἀκοή, διότι ἡ ἐμπειρία εἶναι κάτι πού ἀφορᾶ ὅλες μας τίς αἰσθήσεις, ὅλη μας τήν ὕπαρξη ἡ ὁποία μετέ-χει σέ αὐτή.

Γι᾽ αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία μας ἀπο-δί-δει τόσο μεγάλη σημασία στήν ἐμ-πει-ρία, ὄχι μόνο τοῦ κάθε πι-στοῦ ἀλλά κυρίως στήν ἐμπειρία τῶν ἁγίων της, ἡ ὁποία καί ἀπο-τε-λεῖ θεμέλιο τῆς παραδόσεώς της.

Ἡ ἐμπειρία τῶν ἁγίων ἐκφρά-ζεται ἐπιπλέον καί μέσα ἀπό τή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας, κα-θώς αὐτές οἱ προσωπικές ἐμπει-ρίες ἀπό τήν ἐν Χριστῷ ζωή τῶν ἁγίων Πατέρων ἀποτυπώνονται στούς ὕμνους καί τίς εὐχές τῆς Ἐκ-κλησίας, καί ἀκούοντας ὅλα αὐ-τά μετέχουμε καί ἐμεῖς στήν ἐμπειρία τους καί μᾶς βοηθοῦν γιά νά ἀποκτήσουμε τή δική μας ἐμπειρία, γιά νά αἰσθανθοῦμε βα-θύ-τερα καί οὐσιαστικότερα τό μυ-στήριο τῆς πίστεως καί τῆς ἐν Χρι-στῷ ζωῆς.

Ἡ μετοχή ὅμως στή θεία λατρεία καί στή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκ-κλη-σίας ἔχει ὅμως καί μία ἄλλη σημασία σέ σχέση μέ τήν κατήχη-ση. Μέ τή συμμετοχή στή θεία λα-τρεία καί τή λειτουργική ζωή γι-νό-μασθε καί μέτοχοι τῆς θείας χά-ριτος πού διανέμεται διά τῆς Ἐκ-κλη-σίας καί τῶν ἱερῶν της μυστη-ρίων στούς πιστούς. Καί ἡ θεία χάρη, τήν ὁποία λαμβάνουμε, ἐνερ-γεῖ μέσα μας καί μᾶς βοηθᾶ μέ τρόπο πού δέν μποροῦμε νά κα-τα-λάβουμε ἤ νά περιγράψουμε, ὥστε νά κατανοοῦμε ὅσα ἀκούσαμε στό κατηχητικό ἤ στόν κύκλο.

Ἐνεργεῖ ἡ θεία χάρη καί κάνει καί σέ μᾶς πραγματικότητα αὐτό πού ζητοῦσαν οἱ μαθητές ἀπό τόν Χριστό, τό «πρόσθες ἡμῖν πίστιν». Αὐτή τήν πίστη πού μᾶς λείπει, ὁ Χριστός τήν ἀναπληρώνει μέ τή χάρη του σέ ὅσους συμμετέχουν στή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλη-σίας. Καί ἔτσι μποροῦν νά αἰσθαν-θοῦν περισσότερο

στήν ψυχή τους τό θέλημά του καί νά ἀγωνισθοῦν μέ μεγαλύτερο ζῆλο γιά τήν ἐφαρ-μογή του.

Εἶναι, βέβαια, ἀλήθεια ὅτι στίς ἡμέ-ρες μας οἱ περισσότεροι ἄν-θρω-ποι, ἀκόμη καί οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας, τά παιδιά καί οἱ νέοι τῶν κατηχητικῶν ἤ τά μέλη τῶν κύκλων μελέτης τῆς Ἁγίας Γραφῆς, δέν ἔχουν τή σχέση μέ τή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας πού θά ἔπρεπε νά ἔχουν. Οἱ κα-θη-μερινές ὑποχρεώσεις κρατοῦν τούς περισσότερους μακριά ἀπό τή λειτουργική ζωή, μακριά ἀπό τίς ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μέ μο-να-δική ἐξαίρεση τή θεία Λειτουρ-γία τῆς Κυριακῆς. Ὅμως καί σέ αὐτή ἡ συμμετοχή συχνά δέν εἶναι οὐσιαστική. Πολλοί εἶναι αὐτοί πού πηγαίνουν στή μέση τῆς θείας Λειτουργίας, συζητοῦν κατά τή διάρ-κειά της, δέν κατανοοῦν τί γί-νεται καί τί συμβολίζουν αὐτά πού γίνονται, ἔτσι ὥστε μᾶλλον πα-ρευ-ρίσκονται χωρίς νά μετέχουν, χωρίς νά αἰσθάνονται κάτι στήν ψυχή τους καί φεύγουν ἀπό αὐτή, ὅπως ἦλθαν, χωρίς νά ἔχουν ὠφε-ληθεῖ.

Μερικοί πάλι ἀντιμετωπίζουν τόν ἐκκλησιασμό τῆς Κυριακῆς ἤ τή συμμετοχή στήν πανήγυρη τῆς ἐνορίας σάν μία συνήθεια ἤ μία κοι-νωνική ὑποχρέωση. Ὅμως ἡ θεία Λειτουργία δέν εἶναι οὔτε τό ἕνα οὔτε τό ἄλλο. Πηγαίνουμε ὄχι γιατί ἔτσι συνηθίσαμε ἤ γιατί εἶναι μία εὐκαιρία νά συναντήσουμε τούς γνωστούς, νά δοῦμε τόν ἱε-ρέα ἤ γιατί εἶναι μέσα στό πρό-γραμ-μα τῆς Κυριακῆς μας. Στήν ἐκκλησία πηγαίνουμε γιά νά ζή-σουμε τή λειτουργική ζωή, γιά νά αἰσθανθοῦμε καί νά ἑνωθοῦμε μέ τόν Χριστό, γιά νά δεχθοῦμε τή θεία χάρη.

Πηγαίνουμε ἀπό ἀγάπη γιά τόν Χριστό, γιατί ἐπιθυμοῦμε νά τόν συναντήσουμε, ὅπως ἐπιθυμοῦμε νά συναντήσουμε τά ἀγαπημένα μας πρόσωπα. Καί ὅπως, ὅταν θέ-λουμε νά τά συναντήσουμε, δέν πη-γαίνουμε στό σπίτι τους λίγο πρίν νά φύγουν, λίγο πρίν νά τε-λειώσει ἡ συνάντηση, ἀλλά ὅσο τό δυνατόν νωρίτερα, γιατί διακατε-χό-μαστε ἀπό τήν ἐπιθυμία τῆς συ-ναντήσεως καί τῆς συνευρέ-σεως μαζί τους, τό ἴδιο θά πρέπει νά αἰ-σθανόμασθε καί γιά τή λειτουργι-κή ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας.

Καί ἐάν πηγαίνουμε τακτικά καί ἄν συμμετέχουμε συνειδητά στή λει-τουργική ζωή καί ἄν προσευχό-μα-στε, τότε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ θά κατανοοῦμε ὅλο καί περισσό-τε-ρο ὅσα λέγονται καί ὅσα γίνονται μέσα στή θεία Λατρεία, ὅπως βλέ-πουμε ὅτι τά κατανοοῦν κάποιοι ἡλικιωμένοι ἄνθρωποι, πού ἔχουν ἀγάπη στήν ψυχή τους γιά τόν Χριστό, ἔστω καί ἄν γνωρίζουν λί-γα μόνο γράμματα, ἤ ὅπως συνέ-βαινε καί συμβαίνει μέ ἁπλούς καί ταπεινούς μοναχούς, πού ζοῦν τή λειτουργική ζωή χωρίς νά μπο-ροῦν μερικές φορές ἀκόμη καί νά διαβάσουν καλά-καλά.

Αὐτό, βέβαια, δέν μᾶς ἀπαλλάσ-σει ἀπό τό καθῆκον νά διαβάζουμε γιά τή

λειτουργική ζωή τῆς Ἐκ-κλη-σίας μας καί νά μαθαίνουμε γι᾽ αὐτήν. Στίς ἡμέρες μας ὑπάρχουν πολλά βιβλία πού τήν ἑρμηνεύουν καί ἐξηγοῦν τούς συμβολισμούς της, ὥστε μποροῦμε νά τά χρησι-μο-ποιοῦμε γιά νά μαθαίνουμε καί ἐμεῖς, ἀλλά καί γιά νά τά ἐξη-γοῦ-με στά παιδιά καί τούς νέους τῶν κατηχητικῶν μας ἀλλά καί σέ ὅ-σους συμμετέχουν στούς κύ-κλους τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὅ,τι χρειάζεται γιά νά εἶναι πιό κατανοητή ἡ θεία λατρεία.

Τό ἴδιο ἐννοεῖται ὅτι θά πρέπει νά κάνουν καί οἱ ἱερεῖς μέ τούς ἱερόπαιδες καί τούς ἀναγνῶστες, ὥστε νά κατανοοῦν αὐτά πού τε-λοῦνται μέσα στό ἱερό Βῆμα ὅπου διακονοῦν ἀλλά καί νά κατανο-οῦν τόν ἀπόστολο πού διαβάζουν. Ἡ λειτουργική ζωή δέν εἶναι οὔτε ἕνας τύπος οὔτε πολύ περισσότερο μία παράσταση, στήν ὁποία ὁ κα-θέ-νας ἔχει ἕνα ρόλο. Ναί, ὁ καθέ-νας ἔχει ἕνα ρόλο, ἀλλά πρέπει νά κατανοεῖ καί νά ζεῖ αὐτό τόν ρόλο συνειδητά, μέ διάθεση προσοχῆς καί προσευχῆς, ὥστε καί νά συμ-μετέχει ἤ νά διακονεῖ, ὅπως πρέ-πει, καί νά ὠφελεῖται πνευμα-τι-κά.

Αὐτό εἶναι κάτι τό ὁποῖο θά πρέ-πει νά μεταδώσουμε στούς ἀνθρώ-πους μας καί τό ὁποῖο θά πρέπει νά προσέξουν ἰδιαιτέρως καί οἱ ἱερό-παιδες πού ἔχουν τή μεγάλη τιμή καί εὐλογία νά διακονοῦν τούς ἱερεῖς μας στή θεία λατρεία. Εἶναι μία μοναδική ἐμπειρία καί μία μοναδική τιμή νά ζοῦν ἀπό τό-σο κοντά, μέσα στό ἱερό Βῆμα, τή θεία λατρεία, τήν ὁποία δέν θά πρέπει νά χάνετε ἀπό ἀπροσεξία, ἀπό ἀδιαφορία ἤ ἀπό ἔλλειψη συ-ναισθήσεως γιά τό ποῦ παρίστασθε καί τί κάνετε.

Θά πρέπει, λοιπόν, ὅλοι μας νά συνειδητοποιήσουμε τή σημασία καί τήν ἀξία τῆς λειτουργικῆς ζω-ῆς καί γιά τήν κατήχηση καί τήν πίστη μας, ὄχι μόνο θεωρητικά ἀλ-λά καί ἀπό τήν προσωπική μας ἐμπειρία. Διότι ἐάν ζοῦμε ἐμεῖς τή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας τότε θά μποροῦμε μέ τό παρά-δειγ-μά μας νά παρακινοῦμε καί τούς ἀδελφούς μας σέ αὐτήν.

Καί νά εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ὄχι μόνο ἐμεῖς θά ὠφελούμεθα πνευ-μα-τι-κά ἀπό αὐτήν ἀλλά καί ἡ δια-κονία τήν ἐπιτελοῦμε στό κατηχη-τι-κό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας θά ἔχει μεγάλη ὠφέλεια, διότι εἶναι πολύ σημαντικό, πολύ πιό σημαντικό ἀπό ὅσα διδάσκουμε ἐμεῖς εἴτε στά κατηχητικά εἴτε στούς κύκλους ἡ ἐμπειρία τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, στήν ὁποία, ὅταν συμμετέχει κά-ποι-ος ἐν-συνείδητα, μέ πίστη καί μέ ἀγάπη, τότε τόν συνδέει ἐκείνη καί τόν ἑνώνει μέ τόν Χριστό, πράγ-μα πού εἶναι καί ὁ ἀπώτερος σκοπός τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου.

Μέ αὐτές τίς ταπεινές καί εἰσα-γω-γικές σκέψεις σᾶς καλωσορίζω ὅλους καί ὅλες στή σημερινή Ἡμε-ρίδα τῶν κατηχητῶν καί κυκλαρ-χῶν τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως μέ θέμα «Λειτουργική ζωή καί κα-τήχηση», πού πραγματοποιεῖται στό πλαίσιο τῶν ΚΕ΄ Παυλείων καί μέ τήν εὐκαιρία αὐτή σᾶς ἐκφρά-ζω καί τίς εὐχαριστίες μου γιά τήν προσφορά σας στό κατηχητικό ἔρ-γο τῆς Ἱερᾶς μας

Μητροπόλεως.

Ἰδιαιτέρως ὅμως καλωσορίζω καί εὐχα-ριστῶ τούς δύο εἰσηγητές τῆς Ἡμερίδος μας, τόν πανοσιολο-γιώ-τατο ἀρχιμανδρίτη π. Βαρνάβα Γιάγκου, καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Θεοδώρας Θεσσαλο-νί-κης, καί τόν αἰδεσιμολογιώτατο πρωτοπρεσβύτερο π. Κωνσταντίνο Κουκόπουλο, προϊστάμενο τοῦ ἱε-ροῦ ναοῦ ἁγίου Ἀθανασίου Θεσσα-λο-νίκης, δύο κληρικούς μέ μακρά ἐμπειρία τόσο στό κατηχητικό ἔρ-γο τῆς Ἐκκλησίας ὅσο καί στή λει-τουργική της ζωή, καί τούς ἐκ-φράζω τίς θερμότατες εὐχαρι-στίες μου γιά τήν ἀποδοχή της προσ-κλή-σεώς μας, γιά τήν παρουσία τους σήμερα ἐδῶ στήν Ἱερά Μη-τρό-πολη Βεροίας, Ναούσης καί Καμ-πανίας καί τό Παύλειο Πολιτι-στικό Κέντρο καί ὅσα θά μᾶς ποῦν.